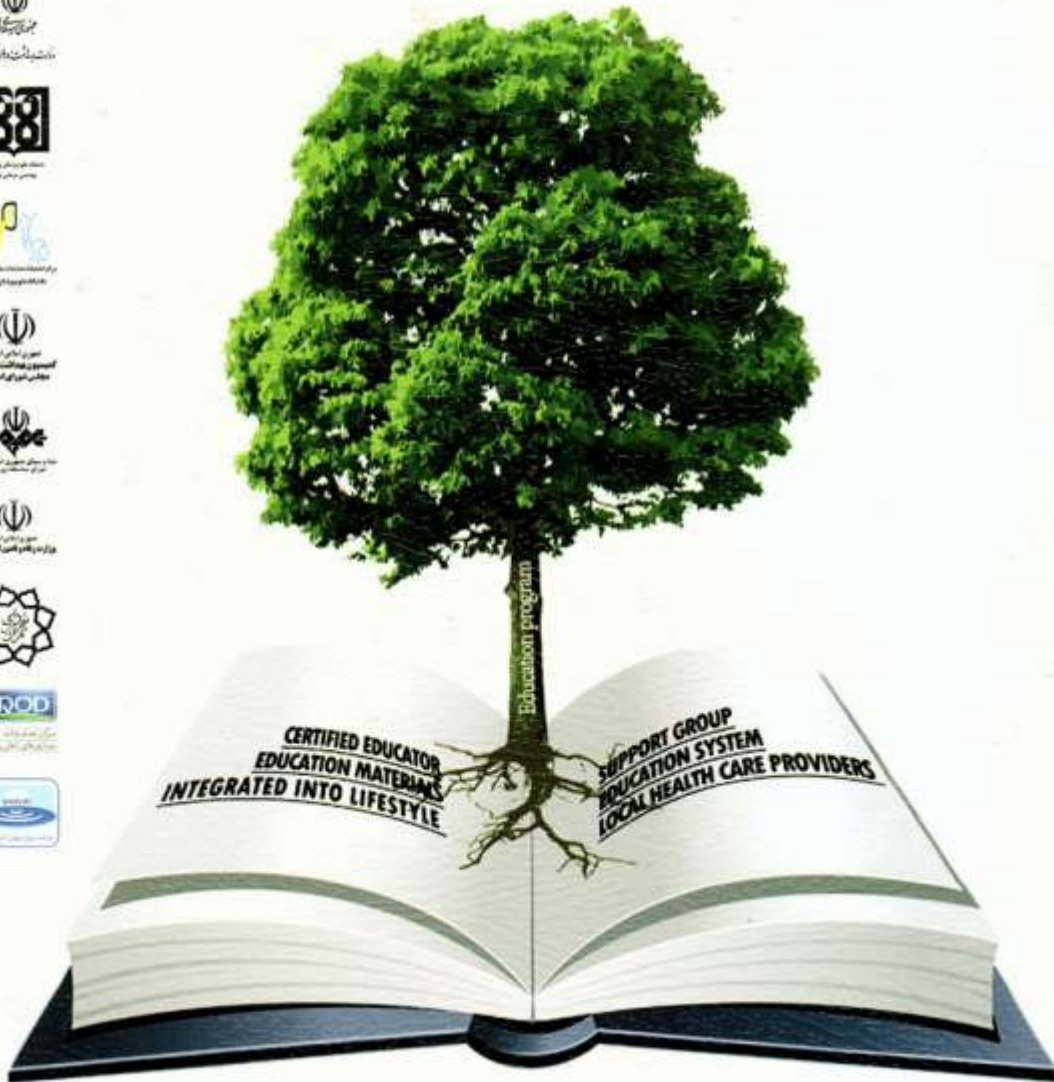

آموزش بیمار

ویژه نخستین کنگره ملی آموزش بیمار

بنجاه و یکمین عنوان از مجموعه کتاب‌های جامع رسانه تخصصی

راهکارهای افزایش انگیزش در بیماران برای شرکت در آموزش‌ها و پیروی از درمان

دکتر حمید پور شریفی^۱

تلاش‌های انجام گرفته برای آموزش بیماران گاهی به دلیل مشارکت پایین بیماران در این آموزش‌ها از اثربخشی کافی برخوردار نمی‌شود و این پرسش را مطرح می‌سازد که چگونه می‌توان انگیزه‌ی آنها را برای شرکت در این آموزش‌ها افزایش داد. اگرچه آموزش‌ها موجب تغییر جدی در رفتارهای سلامت شرکت کنندگان می‌شوند چالش جدی دیگر این است که گاهی افراد در آموزش‌ها شرکت می‌کنند ولی مطالب آموزش را به کار نگرفته و از توصیه‌های درمانی تبعیت نمی‌کنند. پیروی از توصیه‌های بهداشتی و درمانی در بیماری‌های مزمن از مشکلات عمده‌ی حوزه سلامت محسوب می‌شود و نحوه‌ی ارتقای پیروی بیماران همواره از دغدغه‌های متخصصان این حوزه بوده است. پیروی از درمان در گذشته به طور عمده به عنوان مشکل بیمار در نظر گرفته می‌شد؛ اما امروزه بعنوان یک ساختار چند وجهی در نظر گرفته می‌شود که در برگیرنده‌ی مشکلات مربوط به بیمار، متخصصان و سیستم خدمات درمانی است. سازمان بهداشت جهانی (۲۰۰۳) میزان پیروی از دارودرمانی بلند مدت را به طور کلی و بدون در نظر گرفتن نوع بیماری حدود ۵۰٪ برآورد نموده است. اغلب متخصصان رفتاری سلامت علاقمندند از این امر آگاهی یابند که چگونه می‌توان بیماران را به تغییر رفتارهای مرتبط با سلامت تشویق نمود. تشویق به تغییر رفتار همیشه راه همواری نبوده و در بسیاری از موارد متخصصان در این راه با سختی‌هایی مواجه می‌شوند. یکی از این سختی‌ها وقتی پدید می‌آید که بیمار در مورد تغییر، تردید و دودلی داشته باشد و یا در مقابل آن مقاومت کند. مصاحبه‌ی انگیزشی سبکی مشاوره‌ای است که

۱- متخصص روانشناسی سلامت، دانشگاه تبریز

به این مساله پاسخ می‌دهد. این مداخله در درمان مشکل افراد الکلی که نسبت به تغییر مقامی جدی داشتند شروع به رشد یافت و اینک در حوزه‌های مختلف سلامت به کار گرفته می‌شود. مقاله‌های مروری و فراتحلیل‌های متعدد، کاربرد مصاحبه‌ی انگیزشی را در حوزه‌های مختلف از جمله پیروی از درمان در بیماری‌های مختلف جسمانی و روانشناختی نشان داده‌اند.

در مقاله‌ی حاضر در نظر است مصاحبه‌ی انگیزشی به عنوان یک سبک مشاوره‌ای مراجع محور و رهنمودی همراه با اصول و فنون آن معرفی شود؛ رویکردی که موجب افزایش انگیزه‌ی بیمار نسبت به مشارکت در فرایندهای مختلف درمانی از جمله آموزش و نیز افزایش پیروی از درمان می‌شود.